



EUROPEISKA  
KOMMISSIONEN

Bryssel den 2.6.2014  
COM(2014) 424 final

Rekommendation till

**RÅDETS REKOMMENDATION**

**om Rumäniens nationella reformprogram 2014,**

**med avgivande av rådets yttrande om Rumäniens konvergensprogram 2014**

{SWD(2014) 424 final}

Rekommendation till

## **RÅDETS REKOMMENDATION**

**om Rumäniens nationella reformprogram 2014,**

**med avgivande av rådets yttrande om Rumäniens konvergensprogram 2014**

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 121.2 och 148.4,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 av den 7 juli 1997 om förstärkning av övervakningen av de offentliga finanserna samt övervakningen och samordningen av den ekonomiska politiken<sup>1</sup>, särskilt artikel 9.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation<sup>2</sup>,

med beaktande av Europaparlamentets resolutioner<sup>3</sup>,

med beaktande av Europeiska rådets slutsatser,

med beaktande av sysselsättningskommitténs yttrande,

med beaktande av ekonomiska och finansiella kommitténs yttrande,

med beaktande av yttrandet från kommittén för socialt skydd,

med beaktande av yttrandet från kommittén för ekonomisk politik,

av följande skäl:

- (1) Den 26 mars 2010 antog Europeiska rådet kommissionens förslag till en ny strategi för tillväxt och sysselsättning, Europa 2020, som bygger på en ökad samordning av den ekonomiska politiken med inriktning på ett antal nyckelområden där åtgärder behövs för att stärka förutsättningarna för hållbar tillväxt och konkurrenskraft i EU.
- (2) Den 13 juli 2010 antog rådet på grundval av kommissionens förslag en rekommendation om de allmänna riktlinjerna för medlemsstaternas och unionens ekonomiska politik (2010–2014) och den 21 oktober 2010 ett beslut om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik, vilka tillsammans utgör de så kallade integrerade riktlinjerna. Medlemsstaterna uppmanades att beakta de integrerade riktlinjerna i sin nationella ekonomiska politik och sysselsättningspolitik.
- (3) Den 29 juni 2012 beslutade stats- och regeringscheferna om en tillväxt- och sysselsättningspakt, som ger ett enhetligt ramverk för insatser på nationell nivå, EU-nivå och euroområdesnivå med hjälp av alla tänkbara medel, instrument och politiska

<sup>1</sup> EGT L 209, 2.8.1997, s. 1.

<sup>2</sup> COM(2014) 424 final.

<sup>3</sup> P7\_TA(2014)0128 och P7\_TA(2014)0129.

åtgärder. De beslutade om insatser som ska utföras på medlemsstatsnivå och uttryckte i synnerhet sitt helhjärtade åtagande att uppnå målen i Europa 2020-strategin och genomföra de landsspecifika rekommendationerna.

- (4) Den 9 juli 2013 antog rådet en rekommendation om Rumäniens nationella reformprogram 2013 och avgav ett yttrande om Rumäniens konvergensprogram 2012–2016.
- (5) Den 13 november 2013 antog kommissionen den årliga tillväxtöversikten<sup>4</sup>, som markerar inledningen av 2014 års europeiska planeringstermin för samordning av den ekonomiska politiken. Samma dag antog kommissionen rapporten om varningsmekanismen<sup>5</sup>, baserad på förordning (EU) nr 1176/2011.
- (6) Den 20 december 2013 godkände Europeiska rådet prioriteringarna för att säkerställa finansiell stabilitet, budgetkonsolidering och åtgärder för att främja tillväxt. Europeiska rådet betonade behovet av att eftersträva differentierad och tillväxtvänlig budgetkonsolidering, återställa en normal utlåning till ekonomin, främja tillväxt och konkurrenskraft, bekämpa arbetslöshet och krisens sociala följdverkningar samt modernisera den offentliga förvaltningen.
- (7) Den 6 maj 2014 lade Rumänien fram sitt nationella reformprogram 2014 och den 5 maj 2014 sitt konvergensprogram 2014. I syfte att beakta deras inbördes samband har de båda programmen bedömts samtidigt.
- (8) Den 22 oktober 2013 antog rådet beslut 2013/531/EU om medelfristigt finansiellt stöd till Rumänien på upp till 2 miljarder euro fram till september 2015. Förebyggande medelfristigt finansiellt stöd till Rumänien inom ramen för systemet för stöd till betalningsbalansen i medlemsstater utanför euroområdet ansågs lämpligt med tanke på instabila kapitalflöden som framför allt påverkar tillväxtmarknader, risker i det makroekonomiska scenariot och kvarstående brister inom banksektorn. Även om Rumänien under rådande marknadsförhållanden inte har för avsikt att begära utbetalning av någon delbetalning, förväntas det förebyggande stödet bidra till att konsolidera makroekonomisk, finanspolitisk och finansiell stabilitet och stärka den rumänska ekonomins motståndskraft och tillväxtpotential i och med att man att fullföljer strukturreformerna. Samförståndsavtalet av den 6 november 2013 och tilläggen till detta avtal, där villkoren för EU:s förebyggande stöd fastställs, kompletterar och stöder den europeiska planeringsterminens landsspecifika rekommendationer. Utbetalningen av EU:s förebyggande stöd kommer att vara avhängigt genomförandet av ett omfattande ekonomiskt-politiskt program som framför allt är inriktat på strukturella reformer, bland annat de landsspecifika rekommendationer som rör den administrativa kapaciteten, reformerna av produktmarknaden, företagsklimatet, arbetsmarknaderna, pensionerna, de statsägda företagen och hälso- och sjukvården. Denna agenda befriar inte den rumänska regeringen från skyldigheten att till fullo genomföra alla landsspecifika rekommendationer. När prioriterade beslut fattas bör den politiska prioriteringen och samordningen för att genomföra samförståndsavtalet och de landsspecifika rekommendationerna vara överensstämmande.
- (9) Målet med den finanspolitiska strategin i konvergensprogrammet 2014 är att uppfylla, och även i fortsättningen hålla fast vid, det medelfristiga budgetmålet om ett strukturellt underskott på 1 % av BNP 2015, vilket är förenligt med kravet i

---

<sup>4</sup> COM(2013) 800 final.

<sup>5</sup> COM(2013) 790 final.

stabilitets- och tillväxtpakten. År 2014 utnyttjar Rumänien möjligheten att tillfälligt avvika från anpassningen till det medelfristiga budgetmålet för samfinansierade projekt. Rumänien måste kompensera för avvikelsen nästa år. Enligt programmet kommer det (omräknade) strukturella saldot att stabiliseras 2014 och förbättras med 0,8 % av BNP 2015. Utgifterna förväntas öka i en takt som är förenlig med utgiftsriktmärket både 2014 och 2015. Underskottskvoten förväntas uppgå till 40 % 2015 och minska 2016–2017. Den finanspolitiska strategin i programmet ligger i stort i linje med kraven i stabilitets- och tillväxtpakten. Det makroekonomiska scenario som ligger till grund för budgetprognoserna är rimligt. Det överensstämmer i stora drag med kommissionens vårprognos 2014. Den uppskattade potentiella BNP som ligger till grund för konvergensprogrammet är dock något högre, framför allt till följd av förbättrade utsikter på arbetsmarknaden. Utgiftskontrollen och lägre skatteuppbörd än planerat utgör nedåtrisker i 2014 års budgetplaner. Dessutom har de åtgärder som ligger till grund för den föreslagna finanspolitiska vägen för 2015 och framåt ännu inte specificerats. Trots en smärre avvikelse i det strukturella saldot 2014 uppfyller Rumänien, enligt kommissionens prognos, kraven i stabilitets- och tillväxtpakten 2014. Den tillfälliga tillåtna avvikelsen för samfinansierade projekt har beaktats i detta fall. För 2015 finns det en risk för en betydande avvikelse från den nödvändiga strukturella anpassningen, med beaktande av den tillfälliga tillåtna avvikelsen för samfinansierade projekt. Dessutom förväntas Rumänien avvika från utgiftsriktmärket 2015. På grundval av sin bedömning av programmet och kommissionens prognos, i enlighet med rådets förordning (EG) nr 1466/97, anser rådet att programmet innebär en risk för en betydande avvikelse från kraven i den preventiva aspekten 2014.

- (10) De största problemen är fortfarande skattebedrägerier och skatteundandragande (också över gränserna) när det gäller moms, punktskatter, socialavgifter och inkomstbeskattningen. De konkreta framstegen för att bekämpa odeklarerat arbete är få. Skattelagstiftningen respekteras inte eftersom realistiska och bindande genomförandeåtgärder saknas och alltför litet har satsats på förbyggande åtgärder. En reform pågår för att öka skatteförvaltningens effektivitet. Det gränsöverskridande administrativa samarbetet, särskilt på momsområdet, är otillfredsställande. Skattekillen för låg- och medelinkomsttagare är fortfarande hög, och uppmuntrar till odeklarerat arbete och deklaration av lägre faktiska inkomster. Vissa framsteg har gjorts på miljöskatteområdet. Fordonsbeskattningen förbättrades och punktskatterna på bränsle ökade och indexerades nu automatiskt. Den långsiktiga hållbarheten utgör en risk i Rumänien, framför allt till följd av kostnaderna för åldrandet. Det finns tvivel på pensionssystemets hållbarhet och tillräcklighet på grund av den låga andelen förvärvsaktiva avgiftsbetalare jämfört med den andel personer som uppstår pension. Rumänien har vidtagit åtgärder för att införa samma pensionsålder för kvinnor och män från och med 2035.
- (11) Ineffektiv användning av resurserna och dålig förvaltning ökar risken för att budgeten inte kommer att vara hållbar inom hälso- och sjukvården. Det omfattande bruket med svarta betalningar inom den offentliga hälso- och sjukvården gör att vården inte är vare sig effektiv, av hög kvalitet eller tillgänglig för alla. Reformen för att förbättra effektiviteten inom hälso- och sjukvården och en hållbar finansiering av den har inletts, men fortsatta ansträngningar krävs. Vissa åtgärder har försenats, får inte tillräckligt med medel och blir lidande av tjänsternas låga kapacitet. Man skulle kunna öka kostnadseffektiviteten genom att minska den överdrivna användningen av sjukhusvård och stärka primärvårds- och remitteringssystemen. Ytterligare reformer

av hälso- och sjukvården har inletts. Reformerna syftar till att förbättra folkhälsan genom bland annat främjande av hälso- och sjukvård av hög kvalitet för alla.

- (12) De största utmaningarna på den rumänska arbetsmarknaden är den stora andelen icke-förvärvsarbetande, ett otillräckligt utnyttjande av arbetskraftspotentialen och arbetskraftens bristande kvalitet och produktivitet. Kvaliteten på den offentliga arbetsförmedlingen och omskolningen är fortfarande låg, trots vissa småskaliga åtgärder. Begränsade resurser inom den offentliga arbetsförmedlingen och avsaknaden av resultatbedömning gör att arbets sökande inte kan få individuellt anpassade tjänster och försvårar arbetsförmedlingen och integreringen av en aktiv och passiv arbetsmarknadspolitik. I Rumänien är andelen unga som varken arbetar eller studerar hög och fortsätter att stiga (17,3 % 2013). Den nationella strategin för ett aktivt åldrande för att öka sysselsättningen bland de äldre har försenats och kommer enligt de nuvarande planerna att införas i slutet av 2014.
- (13) För arbetsmarknadens partner finns det inga klara riktlinjer för hur man ska fastställa minimilöner på ett sätt som stöder sysselsättningen och konkurrenskraften och samtidigt säkerställer arbetsinkomsten på ett hållbart sätt.
- (14) Utbildningsreformen från 2011, som gick ut på att införa en långsiktig plan för att förbättra kvaliteten på utbildningen på alla nivåer, har ännu inte kommit igång riktigt på grund av brist på ekonomiska resurser och personal. Eftersom yrkesutbildningen har minskat kraftigt under de senaste tjugo åren har flera reformer och pilotprojekt inletts under de senaste åren. Tillgången på yrkesutbildning, utbildningens relevans för arbetsmarknaden och näringslivets deltagande i arbetsplatsutbildning och praktik är fortfarande låg. Stora kompetensglapp kvarstår bland unga med universitets- eller högskoleexamen. Kontakterna mellan näringslivet och universiteten och högskolorna är dåliga. Till följd av detta är arbetslösheten hög, och många akademiskt utbildade har arbeten som inte motsvarar utbildningen eller som är mindre kvalificerade. Deltagandet i livslångt lärande är fortsatt ett av de lägsta i EU. Andelen ungdomar med enbart grundskoleutbildning är fortsatt en av de högsta i EU och för närvarande ännu högre än före 2010. Andelen romer är särskilt hög. Kvinnornas sysselsättning bromsas av att det knappast finns någon god barnomsorg till rimlig kostnad och att tillgången till den är begränsad, särskilt för barn i åldern 0–3 år.
- (15) Att minska fattigdomen är fortfarande en stor utmaning. Trots att sysselsättningen varit relativt stabil har hushållens bruttoinkomster minskat och inkomstskillnaderna ökat. Familjer med barn är särskilt utsatta. Endast begränsade framsteg har gjorts för att påskynda övergången från institutionell till alternativ omsorg för föräldralösa barn. Många personer med funktionsnedsättning vårdas fortfarande på stora vårdinrättningar, och samhällstjänsterna för dessa personer är ännu inte tillräckligt utvecklade. Det låga utnyttjandet av sociala förmåner och deras begränsade omfattning och tillräcklighet är fortsatt en utmaning när det gäller de sociala förmånernas effektivitet att minska fattigdomen. Den minimilön som slår samman tre befintliga sociala förmåner (garanterad minimilön, familjetillägg och uppvärmningsbidrag) och som planerades för 2015 har ännu inte införts. Den nationella integrationsstrategin för romer började genomföras 2012, men de ekonomiska resurserna för genomförandet av de viktigaste handlingsplanerna var otillräckliga och resultatet magert. Översynen av strategin och genomförandet av de reviderade handlingsplanerna har försenats.
- (16) Den offentliga förvaltningens bristfälliga förmåga att utveckla och genomföra politiska åtgärder är fortsatt en viktig utmaning för Rumänien och utgör ett hinder för

landets utveckling, företagsklimatet och offentliga investeringar och även för tillhandahållandet av offentliga tjänster av en tillräckligt hög kvalitet. De strukturella orsakerna till den låga administrativa kapaciteten analyserades 2013. På grundval av analyserna håller en strategi för en bättre offentlig förvaltning 2014–2020 som bäst på att utarbetas och förväntas vara klar i mitten på 2014.

- (17) Trots att viktiga framsteg gjorts är utnyttjandegraden av EU-medel fortfarande en av de lägsta i EU. Förvaltningen, kontrollsystemen och upphandlingsförfarandena som fortfarande är bristfälliga kan ha en negativ inverkan på förberedelserna och genomförandet av kommande program. Lagstiftningen om offentlig upphandling är instabil och inkonsekvent. Det institutionella upplägget med flera aktörer och ofta överlappande ansvarsområden gör att bristerna kvarstår och att de upphandlande myndigheterna inte får den vägledning de behöver. Korruption och intressekonflikter är fortsatt ett problem för upphandlande myndigheter. Ett system med förhandskontroller av intressekonflikter inom den offentliga upphandlingen förväntas bli infört senast i slutet av 2014.
- (18) Bristfällig lagstiftning och brist på insyn och förutsägbarhet i regelverket utgör ett hinder för näringslivet och invånarna. Förfarandena för att få el och byggnadslov eller betala skatter är fortfarande komplicerade. Oklara markägoförhållanden är ytterligare en utmaning för det rumänska näringslivet: mindre än 50 % av alla fastigheter finns registrerade i fastighetsregistret, och endast omkring 15 % av fastigheterna har granskats och registrerats digitalt. Rumänien har gjort vissa framsteg för att förbättra rättssystemets kvalitet, oberoende och effektivitet och för att bekämpa korruption, men denna fråga är fortsatt ett problem för företag som behöver en effektiv tvistlösningsmekanism. På politisk och administrativ nivå finns det fortfarande en stark ovilja mot att ta itu med dataskyddsfrågor och korruptionsbekämpning.
- (19) Prisregleringen på elmarknaden för industriella användare avslutades 2013, och utfasningen av regleringen av naturgas- och elpriser pågår. Effektiviteten hos och insynen i förvaltningen av de statsägda företagen inom dessa sektorer är en stor utmaning. Avregleringen av energipriserna förväntas sporra till förbättrad energieffektivitet, även om konkreta åtgärder och resursåtaganden krävs för att ytterligare förbättra energieffektiviteten inom hushållen, fjärrvärmens, industrin och stadstrafiken. Rumäniens el- och naturgasmarknader har ännu inte fullt ut integrerats i EU:s marknader. Betydande hinder kvarstår för genomförandet av gränsöverskridande ledningar för naturgas som skulle bidra till att göra utbudet mer diversifierat.
- (20) Den underutvecklade grundläggande transportinfrastrukturen är en flaskhals för tillväxt i Rumänien. Det kraftigt ökande antalet fordon och den dåliga väginfrastrukturen utgör ett hinder för näringslivet och ekonomin. Bristerna i underhållet av järnvägsnätet påverkar säkerheten och tillförlitligheten. Godstrafiken på de inre vattenvägarna, framför allt på Donau, kunde utnyttjas i mycket större utsträckning. Ineffektiviteten och avsaknaden av insyn i de statsägda företagen inom transportsektorn gör att nätverksinfrastrukturerna inte kan utvecklas.
- (21) Kommissionen har inom ramen för den europeiska planeringsterminen gjort en omfattande analys av Rumäniens ekonomiska politik. Den har bedömt stabilitetsprogrammet och det nationella reformprogrammet. Kommissionen har beaktat inte bara programmens relevans för hållbarheten i finanspolitiken och den socioekonomiska politiken i Rumänien utan också i vilken utsträckning EU:s regler

och riktlinjer har iakttagits, mot bakgrund av behovet att stärka den övergripande ekonomiska styrningen i Europeiska unionen genom att framtida nationella beslut fattas med beaktande av synpunkter på EU-nivå. Kommissionens rekommendationer inom ramen för den europeiska planeringsterminen återspeglas i rekommendationerna 1–8 nedan.

- (22) Mot bakgrund av denna bedömning har rådet granskat Rumäniens konvergensprogram, och dess yttrande<sup>6</sup> återspeglas särskilt i rekommendation 2 nedan.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS Rumänien att vidta följande åtgärder under perioden 2014–2015:

1. Införa EU:s/IMF:s program för ekonomiskt stöd för att till fullo tillämpa de politiska villkoren i samförståndsavtalet av den 6 november 2013 samt tilläggen till detta avtal som kompletterar och stöder genomförandet av dessa landsspecifika rekommendationer.
2. Genomföra den finanspolitiska strategin för 2014, avsevärt öka de finanspolitiska insatserna för att nå och även i framtiden hålla fast vid det medelfristiga budgetmålet 2015 i enlighet med åtagandena i betalningsbalansprogrammet och 2014 års konvergensprogram, särskilt genom att fastställa de underliggande åtgärderna. Effektivisera skatteuppbörden genom att fortsätta med att genomföra den omfattande strategin för efterlevnad av skattelagstiftningen och öka insatserna för att minska momsbedrägerierna. Bekämpa odeklarerat arbete. Minska skattebördan för låg- och medelinkomsttagare på ett budgetneutralt sätt. Slutföra den pensionsreform som inleddes 2010 genom att införa samma pensionsålder för kvinnor och män.
3. Påskynda reformerna av hälso- och sjukvården för att öka dess effektivitet, kvalitet och tillgänglighet, bland annat för utsatta personer samt avlägsna och isolerade samhällen. Öka insatserna för att bekämpa svarta betalningar, bl.a. genom ändamålsenliga förvaltnings- och kontrollsystem.
4. Stärka aktiva arbetsmarknadsåtgärder och arbetsförmedlingens kapacitet. Ägna särskild uppmärksamhet åt att aktivera oregistrerade unga. Öka insatserna för att främja äldre arbetstagares anställbarhet. I samråd med arbetsmarknadens parter utarbeta klara riktlinjer för ett transparent fastställande av minimilönen med hänsyn till förhållandena inom näringslivet och på marknaden.
5. Förbättra kvaliteten på och tillgången till yrkesutbildning, praktik, högre utbildning och livslångt lärande och anpassa dessa till arbetsmarknadens behov. Garantera bättre tillgång till förskoleverksamhet och barnomsorg.
6. Förbättra de sociala transfereringarnas effektivitet, särskilt för barn, och fortsätta reformen av det sociala biståndet, genom att stärka dess samband med aktiveringsåtgärder, i syfte att lindra fattigdomen. Påskynda insatserna för att genomföra de planerade åtgärderna för att främja integrationen av romer på arbetsmarknaden, öka elevnärvaron och minska andelen elever med enbart grundskoleutbildning genom partnerskap och effektiv övervakning.
7. Påskynda insatserna för att förbättra den offentliga förvaltningens kapacitet, särskilt genom att förbättra effektiviteten, förvaltningen av personalresurserna, beslutsverktygen och samordningen inom och mellan olika förvaltningsnivåer och genom att öka insynen, dataskyddet och ansvarsskyldigheten. Öka utnyttjandet av

---

<sup>6</sup> Enligt artikel 9.2 i rådets förordning (EG) nr 1466/97.

EU-fonderna, stärka förvaltnings- och kontrollsystemen, förbättra förmågan till strategisk planering, bl.a. planeringen av den fleråriga budgeten. Åtgärda brister i den offentliga upphandlingen. Fortsätta förbättra och effektivisera rättsväsendet, bekämpa korruption på alla nivåer, och garantera ett effektivt verkställande av domstolsbeslut.

8. Främja konkurrens och effektivitet inom energi- och transportsektorn. Påskynda reformen av företagsstyrningen av statsägda företag inom energi- och transportsektorn och öka deras effektivitet. Förbättra och samordna de politiska riktlinjerna för energieffektivitet. Prioritera förbättrandet av den gränsöverskridande integrationen av energinät och möjligheterna till en omvänd gastransport.

Utfärdad i Bryssel den

*På rådets vägnar*  
*Ordförande*